מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות ולתרגל את עקרונות הלשון הבסיסיים שנלמדים במרכזונים מא׳ ועד ו׳
- לתרגל הבחנה בין זכר לנקבה, יחיד לרבים, ושימושים שונים של אותה מילה (פועל / שם / תואר)
- לתרגל כתיבה קצרה וברורה - פתיחת סיפור, סיכום או משפט עם דעה ונימוק
- לעבוד באופן עצמאי, לבדוק את עצמי לפי מפתח ולדעת באיזה נושא אני צריך/ה עוד תרגול

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – פרק 1 • צלילים, הברות וחרוזים – זיהוי צְלִיל פותח וסוגר

- 1. א – כדור
- 2. ב – מים
- 3. א – בית

חלק ב׳ – פרק 1 • צלילים, הברות וחרוזים – ספירת הֲבָרוֹת ומציאת חָרוּז

- 1. שתיים
- 2. שלוש

חלק ג׳ – פרק 1 • צלילים, הברות וחרוזים – כתיבה ובדיקה

- 1. לדוגמה: יד (הברה אחת), אפרסק (שלוש הברות)

חלק ד׳ – פרק 2 • שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים – זיהוי שורש

- 1. ב – לכולן אותו שורש כ.ת.ב
- 2. ב – בדרך כלל שלוש אותיות שחוזרות במילים מאותה משפחה
- 3. א – תלמיד

חלק ה׳ – פרק 2 • שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים – השלמת מילים

- 1. כ.ת.ב
- 2. גדולה

חלק ו׳ – פרק 2 • שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים – התאמה וכתיבה

- 1 – ב (חכם)
- 2 – א (חכמה)

חלק ז׳ – פרק 2 • שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים – יישום בכתיבה

חלק ח׳ – פרק 3 • שם המספר: מונה וסודר – זיהוי מונה וסודר

- 1. ב – כמה?
- 2. ב – איזה במקום?

חלק ט׳ – פרק 3 • שם המספר: מונה וסודר – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – "שלוש" היא מספר מונה, היא עונה על השאלה כמה.
- 2. נכון – בזכר מוסיפים ה בסוף, בנקבה לא.

חלק י׳ – פרק 3 • שם המספר: מונה וסודר – השלמת הצורה הנכונה

1. שלושה
2. שלוש

חלק י״א – פרק 3 • שם המספר: מונה וסודר – התאמה וכתיבה

1 – ב (שלושה)
2 – ג (שלוש)
3 – ד (הראשון)
4 – א (הראשונה)

חלק י״ב – פרק 4 • זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם – זיהוי ושליפה

1. נכון – כותב היא צורת הווה ליחיד זכר, מתאימה לכל גוף זכר יחיד
2. לא נכון – צריך להתאים במין: ילדה חכמה

חלק י״ג – פרק 4 • זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם – זיהוי ושליפה (המשך)

1. שיחקנו
2. מעניין

חלק י״ד – פרק 4 • זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם – זיהוי ושליפה (המשך)

1. ג – עתיד

חלק ט״ו – פרק 4 • זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם – תרגול ויישום

1. קוראת
2. ישחקו

חלק ט״ז – פרק 5 • צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר – זיהוי והכרה

1. ג – 4
2. ב – שומר
3. ג – שומרות

חלק י״ז – פרק 5 • צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר – זיהוי בתוך משפט

1. נכון – לבינוני יש כוח כפול: הוא יכול לתאר פעולה בהווה, או לשמש כשם של בעל תפקיד או כתואר.
2. לא נכון – כאן ״השומר״ היא שם עצם - היא עונה על השאלה מי? ולא מה עושה.

חלק י״ח – פרק 5 • צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר – יישום וכתיבה

1. שומר
2. רותחים

חלק י״ט – פרק 5 • צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר – הבחנה וכתיבה עצמאית

1. לדוגמה: ילד מחייך ישב על הספסל - ״ילד״ שם עצם, ״מחייך״ תואר.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מציין/ת פרק מסוים ומנמק/ת בדוגמה מהתרגול, לא רק נימוק כללי

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת למספר שיעורים - פרק אחד או שניים בכל פעם, בדומה למבנה הסבב של המרכזונים
- לתלמידים עולים כדאי להוסיף הסברים קצרים בעברית פשוטה ודוגמה מצוירת ליד כל תרגיל
- לתלמידי חנ״מ מומלץ לצמצם את מספר הפריטים בכל תרגיל ולהוסיף תמיכה חזותית, כמו בגרסאות החנ״מ של המרכזונים
- כדאי לשלב בדיקה עצמית בין הפרקים, כמו פס הבדיקה במרכזון, כדי לשמור על עבודה עצמאית והרגלי למידה טובים

חוברת תרגול – מרכזי למידה בלשון (יסודי)

מרכזי למידה בלשון – מכיתה א׳ עד ט׳

יסודי · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – צלילים, הברות וחרוזים
2. פרק 2 – שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים
3. פרק 3 – שם המספר: מונה וסודר
4. פרק 4 – זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם
5. פרק 5 – צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר
6. פרק 6 – קריאה, כתיבה והבעת דעה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מרכזי למידה בלשון (יסודי)

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת תמצאו תרגילים לפי נושאים, מהקל אל המורכב. עבדו פרק אחרי פרק, ענו לבד תחילה ואחר כך בדקו מול המפתח או התייעצו עם חבר/ה. בסוף כל פרק יש שאלת בדיקה עצמית - ענו עליה בכנות כדי לדעת מה חזק אצלכם ומה כדאי לחזור עליו.

בנק מילים:

מעניין | ישחקו | רותחים | שומר | שיחקנו | קוראת | שלוש

גדולה | כ.ת.ב | שתיים | שלוש | שלושה

1 חלק א׳ – פרק 1 • צלילים, הברות וחרוזים – זיהוי צְלִיל פותח וסוגר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו מילה הצְלִיל הפותח הוא /כ/?

א) כדור ב) בית ג) שולחן

2. באיזו מילה הצְלִיל הפותח הוא /מ/?

א) תפוח ב) מים ג) ספר

3. באיזו מילה הצְלִיל הסוגר (האחרון) הוא /ת/?

א) בית ב) כלב ג) עץ

2 חלק ב׳ – פרק 1 • צלילים, הברות וחרוזים – ספירת הֲבָרוֹת ומציאת חָרוּז

השלימו את המילה החסרה.

1. במילה ׳כדור׳ יש _____ הֲבָרוֹת

2. במילה ׳בננה׳ יש _____ הֲבָרוֹת

3 חלק ג׳ – פרק 1 • צלילים, הברות וחרוזים – כתיבה ובדיקה

ענו בקצרה.

1. כתבו מילה אחת בת הֶבְרָה אחת ומילה אחת בת שלוש הֶבְרוֹת.

_____

_____

_____

4 חלק ד' – פרק 2 • שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים – זיהוי שורש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המשותף למילים מכתב, כתובת וכותבת?

(א) כולן שם עצם (ב) לכולן אותו שורש כ.ת.ב (ג) כולן בלשון רבים

2. מהו שורש במילה?

(א) רק האות הראשונה במילה

(ב) בדרך כלל שלוש אותיות שחוזרות במילים מאותה משפחה (ג) הניקוד של המילה

3. איזו מילה שייכת למשפחת המילים של השורש ל.מ.ד?

(א) תלמיד (ב) ילד (ג) שולחן

5 חלק ה' – פרק 2 • שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. כתובת, כותבת ומכתב - כל המילים האלה מהשורש _____

2. ילד גדול, ילדה _____

6 חלק ו' – פרק 2 • שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים – התאמה וכתיבה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ילד	___	**א.** חכמה

2. ילדה	___	**ב.** חכם

7 חלק ז׳ – פרק 2 • שורשים ומשפחות מילים, זכר ונקבה ויחיד ורבים – יישום בכתיבה

ענו בקצרה.

8 חלק ח׳ – פרק 3 • שם המספר: מונה וסודר – זיהוי מונה וסודר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. על איזו שאלה עונה מספר מונה?

(א) מי? (ב) כמה? (ג) איפה?

2. על איזו שאלה עונה מספר סודר?

(א) כמה? (ב) איזה במקום? (ג) מי?

9 חלק ט׳ – פרק 3 • שם המספר: מונה וסודר – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה "שלוש" היא מספר סודר.	☐	☐
2	בזכר המספר מ-3 עד 10 מסתיים לרוב באות ה, למשל שלושה וארבעה.	☐	☐

10 חלק י׳ – פרק 3 • שם המספר: מונה וסודר – השלמת הצורה הנכונה

השלימו את המילה החסרה.

1. ראינו _____ ילדים בגן המשחקים.

2. בכיתה שלנו יש _____ ילדות חדשות.

11 חלק י״א – פרק 3 • שם המספר: מונה וסודר – התאמה וכתיבה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ילדים	___	**א.** הראשונה
2. ילדות	___	**ב.** שלושה
3. המקום	___	**ג.** שלוש
4. הקבוצה	___	**ד.** הראשון

12 חלק י״ב – פרק 4 • זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם – זיהוי ושליפה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה "כותב" יכולה להתאים גם לגוף "אני" וגם לגוף "הוא" (זכר יחיד)	☐	☐
2	הצירוף "ילדה חכם" הוא צירוף תקין	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם – זיהוי ושליפה (המשך)

השלימו את המילה החסרה.

1. אתמול אנחנו _____ (לשחק) בחצר

2. ספר _____ (מעניין) נמצא על המדף

14 חלק י״ד – פרק 4 • זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם – זיהוי ושליפה (המשך)

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה זמן נמצא הפועל "ילמד"?

א) עבר ב) הווה ג) עתיד

15 חלק ט"ו – פרק 4 • זמנים וגופים, התאמת תואר לשם עצם – תרגול ויישום

השלימו את המילה החסרה.

1. היא _____ (לקרוא) ספר כל ערב

2. הם _____ (לשחק) מחר בחצר

16 חלק ט"ז – פרק 5 • צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר – זיהוי והכרה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה צורות יש לבינוני?

א) 2 ב) 3 ג) 4

2. מה הצורה הנכונה ליחיד זכר מהשורש שמ"ר?

א) שומרת ב) שומר ג) שומרים

3. איזו מהבאות היא צורת רבות של הבינוני מהשורש שמ"ר?

א) שומרים ב) שומרת ג) שומרות

17 חלק י"ז – פרק 5 • צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר – זיהוי בתוך משפט

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הבינוני יכול לשמש גם כפועל בהווה וגם כשם עצם או תואר.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	במשפט ״השומר פתח את השער״ המילה ״שומר״ היא פועל בהווה.	☐	☐

18 חלק י״ח – פרק 5 • צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר – יישום וכתיבה

השלימו את המילה החסרה.

1. דניאל _____ על הצמחים בגינה (פועל בהווה, שורש שמ״ר).

2. בכוס יש מים _____ (תואר, שורש רת״ח).

19 חלק י״ט – פרק 5 • צורת הבינוני: פועל בהווה או שם ותואר – הבחנה וכתיבה עצמאית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט שבו מילה בבינוני משמשת תואר לשם עצם, וסמנו את שם העצם ואת התואר.

כרטיס יציאה

באיזה פרק הצלחתי הכי הרבה, ולמה אני חושב/ת כך?

איזו מילה אחת חדשה למדתי בחוברת, ומה פירושה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀